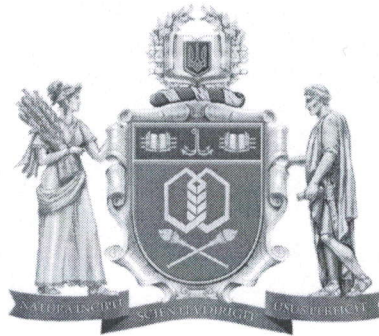

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Товарознавство (тара та пакувальні матеріали)»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань №07 «*Управління та адміністрування*»

Код та найменування спеціальності №76 «*Підприємництво та торгівля*»

Освітньо-професійна програма «*Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі*»

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності №76 «*Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*»

« *17* » квітня 2024 р..

Реєстраційний номер в навчальному відділі *КН-01*

1. Загальна інформація

Кафедра:
Викладач:

[Торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом](http://kub.ontu.edu.ua/). <http://kub.ontu.edu.ua/>
Верхівкер Яков Григорович, професор кафедри Торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом, доктор технічних наук

[Профайл](#)

Контакти:
yaverkhivker@gmail.com,
048-712-40-01

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 5 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	44	20	24
заочна	18	10	8
Самостійна робота, годин	Денна – 46		Заочна – 72

[Розклад занять https://rozklad.ontu.edu.ua/guest_n.php](https://rozklad.ontu.edu.ua/guest_n.php)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Товарознавство (тара та пакувальні матеріали)» набуття майбутніми фахівцями теоретичних та практичних знань і навичок у галузі товарознавства та пакування харчових продуктів, необхідних в умовах ринкових відносин; вивчення студентами основних видів тари і пакування харчових продуктів, їх характеристики, вимоги до якості тари і пакувальних товарів згідно чинних нормативних документів.

Освітній компонент «Товарознавство (тара та пакувальні матеріали)» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент:

1. Хімія
2. Основи хімії та фізіологічні аспекти якості харчових продуктів
3. Основи технології виробництва товарів
4. Правила торгівлі та захист прав споживачів
5. Матеріалознавство

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – оволодіння студентами відповідної підготовки з теоретичних та практичних питань характеристики основних видів тари та її значення для пакування продуктів, вимоги, види та маркування товарів, вимоги до пакувальних матеріалів, види транспортної тари її призначення та маркування, систему штрихового кодування тари та упаковки для продовольчих товарів, технічні вимоги до споживчої і транспортної тари.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Товарознавство (тара та пакувальні матеріали)» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності :

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та [Освітньо-професійна програма «підприємництво і торгівля, товарознавство»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі харчової промисловості з безпеки та якості упакованих харчових продуктів та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.
- СК6. Знання і розуміння нормативно-правового регулювання у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
- СК 12*. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг асортиментної політики підприємства та вміти адаптувати її до змін зовнішнього середовища

Програмні результати навчання:

- ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
- ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
- ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
- ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.
- ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів
- ПРН 22*. Вміти формувати ефективну товарно-асортиментну політику.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна

Змістовний модуль 1. ПАКУВАННЯ ТОВАРІВ			
1	Тема 1. Упаковка та її роль у торгівлі товарами.	1,0	0,5
2	Тема 2. Класифікація пакувальних матеріалів.	1,0	0,5
3	Тема 3. Пакувальні матеріали та їх характеристика	1,0	0,5
4	Тема 4. Класифікація, стандартизація та уніфікація тари	1,0	0,5
5	Тема 5. Визначення виду і типу тари.	1,0	0,5
6	Тема 6. Вимоги, які пред'являються до тари.	1,0	0,5
Змістовний модуль 2. ХАРАКТЕРИСТИКА РІЗНИХ ВИДІВ ТАРИ			
7	Тема 7. Характеристика основних видів дерев'яної тари для товарів.	2,0	1,0
8	Тема 8. Характеристика основних видів картонної та паперової тари	2,0	1,0
9	Тема 9. Характеристика основних видів м'якої тари.	2,0	1,0
10	Тема 10. Характеристика металевої тари для пакування товарів	2,0	1,0
11	Тема 11. Характеристика скляної тари для пакування товарів.	2,0	1,0
12	Тема 12. Характеристика полімерної тари, призначеної для пакування товарів.	2,0	1,0
13	Тема 13. Характеристика комбінованої тари, призначеної для пакування товарів.	1,0	1,0
Разом за ОК:		20	10

5.2 Перелік лабораторних робіт

№ з/п	Назва лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Технологічний процес виробництва скляної споживчої тари	4	1
2	Технологічний процес виробництва металевої споживчої тари	4	1
3	Технологічний процес виробництва полімерної споживчої тари	4	1
4	Технологічний процес виробництва картонної та паперової споживчої тари	4	1
5	Технологічний процес виробництва дерев'яної споживчої тари	4	2
6	Технологічний процес виробництва комбінованої споживчої тари	4	2
Всього за ОК:		24	8

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Написання реферату з теми: 1. Упаковка та її роль у торгівлі товарами. 2. Пакувальні матеріали та їх характеристика	15	22
		15	22
2	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Технологічний процес виробництва різних видів споживчої тари	16	28
		16	28
Всього за ОК:		46	72

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного

освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;
- виконання і захист лабораторних робіт;
- усне опитування;

Підсумковий контроль – *екзамен*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. ПАКУВАННЯ ТОВАРІВ		
Лекційний курс*	5	5
Лабораторні роботи*	15	15
Самостійна робота(у вигляді індивідуальних завдань)*	15	15
Всього за змістовний модуль 1	35	35
Змістовний модуль 2. ХАРАКТЕРИСТИКА РІЗНИХ ВИДІВ ТАРИ		
Лекційний курс*	5	5
Лабораторні роботи*	15	15
Самостійна робота(у вигляді індивідуальних завдань)*	15	15
Всього за змістовний модуль 2	35	35
Екзамен	30,0	30,0
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль – екзамен

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Контрольні заходи під час лекційного курсу

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
4,5 - 5 балів	90 - 100 % правильних відповідей у модульній контрольній роботі	відмінно
3,5 - 4,4 балів	70 – 89% правильних відповідей у модульній контрольній роботі	добре
2,1– 3,4 балів	35 – 70% правильних відповідей у модульній контрольній роботі	задовільно
0–2,0 балів	0–35% правильних відповідей у модульній контрольній роботі	незадовільно

Лабораторні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Лабораторна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Лабораторна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Лабораторна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Лабораторна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (денна та заочна форма навчання)

13,0 –15,0 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
10,0 – 12,9 балів	Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре

5,0 – 9,9 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,0 – 4,9 балів	Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1,9 балів	Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

- наочні: ілюстративний, та демонстраційний матеріал;
 - інтерактивні: використання комп'ютерної техніки, офісних і спеціалізованих програм під час проведення лекцій, практичних та лабораторних занять, проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проектний метод),
 - словесні: лекції у традиційному їх викладі;
- практичні: лабораторні з виконанням лабораторних робіт та практичні заняття для вивчення технологічних схем,

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей) [Електронне видання] / Т. Ю. Мельник. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020.
2. Пакувальне обладнання харчової промисловості: традиції та інновації. Вітчизняний та світовий досвід./ Науково-допоміжний бібліографічний покажчик. Київ, 2020
3. Довідник товарознавця і споживача продовольчих товарів / Львів, Львівська політехніка, 2021.
4. Товарознавство споживчих товарів. Пакування. Митне оформлення: лабораторний практикум до виконання лабораторних, практичних та самостійних робіт студентами СВО «Бакалавр» та «Магістр»//Я.Г.Верхівкер, К.С. Гарбажий, В.А. Луцькова та ін.: за ред. Проф. Верхівкера Я.Г.- Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2021
5. Товарознавство споживчих товарів. Пакування. Митне оформлення. навч. посіб. у 2-х ч. Ч.2 // Я.Г.Верхівкер, К.С. Гарбажий, В.А. Луцькова та ін.: за ред. проф. Верхівкера Я.Г.- Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2022

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
ДСТУ 4260:2003. Тара і пакування спожиткові. Маркування. Загальні вимоги
3. Закон України «Про захист прав споживачів», № 3161-ІУ від 01.01.2005 р.
4. Закон України «Про якість і безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини», № 2116-15 від 21.10.2004 р.
5. Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів», №2809-15 від 05.09.2005 р.
6. ДСТУ ISO 7348:2010 Тара скляна. Виробництво. Словник термінів.
7. ДСТУ 4260-2003 Споживча тара і пакування. Маркування. Загальні вимоги.

8. ДСТУ EN 13427:2008 Пакування. Вимоги щодо застосування європейських стандартів у сфері пакування та відходів пакування.
9. ДСТУ EN 13429:2008 Пакування. Вторинне використання.
10. ДСТУ EN 20090-1-2002 Тара металева легка. Позначення і методи визначення розмірів та місткості. Частина 1. Банки з відкритою горловиною.
11. ДСТУ EN 20090-2-2002 Тара металева легка. Позначення і методи визначення розмірів та місткості. Частина 2. Тара загального призначення .
12. ДСТУ ГОСТ 10117.1-2003 Пляшки скляні для харчових рідин. Загальні технічні умови.
13. ДСТУ ГОСТ 9569:2009 Папір парафінований. Технічні умови

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#) , [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

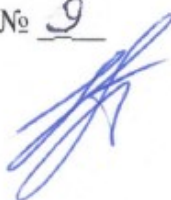
Викладач

Яков ВЕРХІВКЕР

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом
 Протокол від « 29 » січня 2027 р. № 9

Завідувач кафедри

Наталя БАСЮРКІНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП
 асистент, кафедри ТПТта УБ

Ірина МАРТИРОСЯН